

SchoonePC

Computerbijbel

voor Windows 10

Oktober 2020 Update

Menno Schoone

Computerbijbel voor Windows 10

Oktober 2020 Update

Het SchoonePC Boek

32^e druk

Menno Schoone

www.SchoonePC.nl

Het SchoonePC Boek: Computerbijbel voor Windows 10 – Oktober 2020 Update
1^e druk april 2006
32^e herziene druk november 2020 (12^e editie Windows 10)

ISBN: 978 90 825679 8 4

NUR: 120

Trefw: Windows 10, computer, besturingssysteem, internet, netwerk, software

Dit is een uitgave van SchoonePC, Rotterdam

Website: www.schoonepc.nl

E-mail: boek@schoonepc.nl

Auteur: Menno Schoone

Redactie: Astrid Schoone

Omslag: Ruud Nederpelt

Druk- en bindwerk: Optima Grafische Communicatie

Copyright © 2001-2020 SchoonePC, geregistreerd bij de KvK Rotterdam

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij SchoonePC.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever/auteur. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich te wenden tot de uitgever/auteur.

Hoewel deze uitgave met de grootste zorg is samengesteld, kan SchoonePC geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de gevolgen van eventueel hierin voorkomende onjuistheden of onvolkomenheden. Het gebruik van de informatie is volledig op eigen risico.

Voorwoord

Ik ben Menno Schoone, auteur en beheerder van de website www.schoonepc.nl en uitgever van het boek dat nu voor je ligt: de SchoonePC computerbijbel voor Windows 10. Deze handleiding bevat ongekend veel praktische tips en tools voor het (her-)installeren, optimaliseren, beveiligen, onderhouden en gebruik van Windows 10. Een compleet naslagwerk dat door vele computergebruikers in Nederland, België en ver daarbuiten wordt gebruikt. Uit dit succes blijkt wel dat er een grote vraag is naar begrijpelijke informatie, zowel door beginnende als gevorderde computergebruikers.

Hoe je dit boek het beste kunt lezen

Deze 32^e druk is speciaal geschreven voor de Windows 10 Oktober 2020 Update met versienummer 20H2. De hoofdstukken en paragrafen kunnen onafhankelijk van elkaar worden gelezen, laat je dus niet weerhouden verder te lezen wanneer een onderwerp (nog) iets te ingewikkeld is. Het zal soms even doorbijten zijn, maar je inzet zal onder het motto 'doen = leren' uiteindelijk beloond worden met een aanzienlijke toename van het computerplezier!

Gebruik het e-boek

Bij de aankoop van dit boek heb je tevens een e-boek ontvangen, een digitale kopie waarvan de inhoud en paginanummering exact gelijk is aan die van de papieren versie. Dit e-boek is met een PDF-lezer zoals Microsoft Edge (§1.9), Adobe Acrobat Reader, Foxit Reader en menig e-reader te openen. De links naar behandelde software zijn in het e-boek direct aanklikbaar. En ben je op zoek naar een specifiek onderwerp, maak dan gebruik van de zoekfunctie van het betreffende programma: dat gaat vaak vele malen sneller en efficiënter dan zoeken via de [woordenindex](#) achterin dit boek!

Gratis software? Iemand betaalt de prijs!

De in dit boek aanbevolen gratis software kan je (naar mijn beste eer en geweten) veilig gebruiken. Wees er echter van bewust dat er altijd iemand is die daarvoor de prijs betaalt! Zie paragraaf 4.1 voor meer tips over veilig downloaden van software en het voorkomen van besmetting met malware.

Rest mij nog te verwijzen naar de pagina www.schoonepc.nl/mennoschoone.html (voor informatie over mijn achtergrond, de ontstaansgeschiedenis van de website, de gratis SchoonePC-nieuwsbrief en dit boek) en je succes te wensen bij het lezen en toepassen van mijn tips. En dan nu aan de slag!

Menno Schoone

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 VAN START MET WINDOWS 10	9
1.1 Inleiding in Windows 10.....	10
1.2 De eerste keer opstarten	12
1.3 De gebruikersinterface.....	18
1.4 Het bureaublad	35
1.5 Gebruikersaccounts	40
1.6 Het Microsoft-account	46
1.7 Het venster Instellingen	51
1.8 Het configuratiescherm.....	53
1.9 De browser Edge	55
1.10 Windows Verkenner.....	62
1.11 OneDrive.....	75
1.12 Zoeken in Windows	84
1.13 De apps Mail, Personen en Agenda	87
1.14 Apps en de Windows Store	92
1.15 Gebruikersaccountbeheer	103
1.16 Het aanmeldscherm	104
1.17 Een schermafdruk maken	108
1.18 Opties voor het herstellen van Windows-problemen	111
 HOOFDSTUK 2 WINDOWS-INSTELLINGEN	 117
2.1 Onderdeel Systeem	118
2.2 Onderdeel Apparaten	132
2.3 Onderdeel Telefoon	135
2.4 Onderdeel Netwerk en internet.....	137
2.5 Onderdeel Persoonlijke instellingen	143
2.6 Onderdeel Apps.....	150
2.7 Onderdeel Accounts.....	153
2.8 Onderdeel Tijd en taal.....	160
2.9 Onderdeel Gaming	162
2.10 Onderdeel Toegankelijkheid	163

2.11 Onderdeel Zoeken	169
2.12 Onderdeel Privacy	170
2.13 Onderdeel Bijwerken en beveiliging	179
HOOFDSTUK 3 BEVEILIGING	197
3.1 De beveiliging van Windows 10	198
3.2 Het HOSTS-bestand aanpassen	201
3.3 Encryptie van bestanden.....	209
3.4 Persoonlijke gegevens definitief verwijderen.....	211
HOOFDSTUK 4 GRATIS SOFTWARE.....	215
4.1 Gratis software: voorkom malware!	216
4.2 Dropbox: bestanden synchroniseren met online opslag	217
4.3 PDF-bestanden lezen, maken en bewerken	226
4.4 FlashPaste: snel standaardteksten invoegen.....	230
4.5 SyncBack: back-up persoonlijke bestanden automatiseren	232
4.6 Interessante gratis software	239
HOOFDSTUK 5 INTERNET, E-MAIL EN NETWERK	245
5.1 Webbrowser resetten naar de standaard instellingen.....	246
5.2 Praktische tips voor het beheren van e-mail	247
5.3 Outlook.....	258
5.4 Omgaan met ongewenste e-mail (spam).....	269
5.5 Een (draadloos) netwerk aanleggen	272
5.6 Bestanden delen via de gedeelde netwerkmap	287
HOOFDSTUK 6 WINDOWS OPNIEUW INSTALLEREN	295
6.1 Windows (her)installeren en optimaliseren in 10 stappen	296
6.2 Back-up van persoonlijke bestanden en -instellingen	303
6.3 Schijf opnieuw partitioneren	312
6.4 Windows 10 installeren (de setup)	320
6.5 Hardware drivers installeren.....	332
6.6 De Windows-partitie verkleinen	334

6.7	Persoonlijke bestanden verplaatsen naar een datapartitie	337
6.8	Schijfopruiming en schijfdefragmentatie.....	344
6.9	Een systeemback-up (image) van Windows maken	350
HOOFDSTUK 7 EXPERT-INSTELLINGEN		359
7.1	De Windows PowerShell en de opdrachtprompt	360
7.2	Het register.....	361
7.3	Editor voor lokaal groepsbeleid	368
7.4	Windows Sandbox en de virtuele computer Hyper-V	370
7.5	Problemen met beheerrechten	371
7.6	Het verborgen administratoraccount	378
7.7	Windows-services	379
7.8	Programma's uitschakelen of verwijderen	381
7.9	Cleantools veroorzaken meer problemen dan ze oplossen	391
7.10	Aanpassingen voor een SSD-schijf	392
7.11	Windows Verkenner: de bestandsweergave aanpassen	397
7.12	Windows Verkenner: het navigatievenster uitkleden	398
7.13	Opstartbare herstel-CD/-DVD/-USB-stick	404
SNELTOETSEN		407
INTERESSANTE WEBSITES.....		411
TREFWOORDENREGISTER.....		415

Hoofdstuk 1

Van start met Windows 10

1.1 Inleiding in Windows 10

Windows 10 heeft een grote transformatie ondergaan ten opzichte van zijn voorgangers Windows 7 en 8! De in het oog springende vernieuwingen zijn het menu Start met de sober vormgegeven tegels, eenvoudige apps, aanraaktechnologie, de multifunctionele zoekfunctie, de online synchronisatie van instellingen (met het Microsoft-account) en de verregaande integratie van OneDrive (voor online opslag van persoonlijke bestanden). Het is even wennen, maar voordat je het weet kan je niet meer zonder!

De strategie: Windows 10 als service

Microsoft beschouwt Windows 10 als een service, hetgeen betekent dat het besturingssysteem up-to-date wordt gehouden en er gaandeweg nieuwe functionaliteiten worden toegevoegd. Tweemaal per jaar brengt Microsoft een nieuwe grote onderdelenupdate uit, die maximaal anderhalf jaar wordt ondersteund (zie <https://support.microsoft.com/nl-nl/help/13853/windows-lifecycle-fact-sheet>), daarna is het min of meer verplicht om te updaten naar een recentere versie. Er zit uiteraard een strategie achter dit concept. Omdat het op deze manier niet meer nodig is om oude Windows-versies langdurig up-to-date te blijven houden (zoals dat nog wel het geval was met bijvoorbeeld Windows 7), bespaart Microsoft zich veel tijd en geld! Daarnaast verwacht Microsoft dat veel computers van **Microsoft 365** (voorheen Office 365) zullen worden voorzien. Dit Office-abonnement vormt een lucratieve bron van inkomsten: er wordt 99 euro per jaar gevraagd voor een abonnement waarmee maximaal zes Microsoft-accounts toegang krijgen tot de meest recente versies van Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Outlook, Publisher en Access (op dit moment versie 2019). Daarnaast ontvangt elk Microsoft-account 1 TB opslag bij OneDrive (§1.11). En dan wordt er ook nog verdiend aan de via de Windows Store (§1.14.1) verkochte apps, de binnen gratis apps getoonde advertenties en de in-app aankopen (met name bij spelletjes). De Store is dus een platform waar zowel app-ontwikkelaars als Microsoft aan verdienen.

TIP: Bij **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Info**, kopje **Windows-specificaties** (§2.1.14) staat informatie over de Windows-installatie, waaronder de Windows-editie en het versienummer van de geïnstalleerde onderdelenupdate. Zie paragraaf 2.13.1 voor informatie over het installeren van (onderdelen)updates.

RECENTE ONDERDELENUPDATES

Tweemaal per jaar worden verbeteringen en extra's toegevoegd middels grote onderdelenupdates. Zo verscheen in 2015 de November Update, in 2016 de Anniversary Update en in 2017 de Creators Update en de Fall Creators Update (versienummers 1511, 1607, 1703 en 1709). Sinds 2018 wordt de naam voor de duidelijkheid

gerelateerd aan de verschijningsmaand, te weten de April 2018 Update (1803), de Oktober 2018 Update (1809), de Mei 2019 Update (1903), de November 2019 Update (1909), de Mei 2020 Update (2004) en de recente Oktober 2020 Update (20H2). Microsoft heeft de benaming van de versies gewijzigd, deze bestaat voortaan uit het jaar waarin deze beschikbaar is gekomen, aangevuld met H1 voor de voorjaarsupdate en H2 voor de najaarsupdate. In de voorjaarsupdate vinden de grote wijzigingen plaats, in de najaarsupdate worden voornamelijk problemen opgelost. Bij de installatie van een onderdelenupdate wordt doorgaans een complete herinstallatie van Windows 10 uitgevoerd. Is de voorjaarsupdate echter al geïnstalleerd, dan wordt de daaropvolgende najaarsupdate als een reguliere update geïnstalleerd (dus zonder dat daarvoor een herinstallatie benodigd is). Wil je weten welke wijzigingen bij de onderdelenupdates zijn aangebracht, neem dan een kijkje op de pagina www.schoonepc.nl/windows10/oktober_2020_update.html.

Windows 10-edities

Er zijn verschillende Windows 10-edities: Home, Pro, Enterprise en Education (Enterprise en Education zijn met Pro vergelijkbaar; zie **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Info**). Ten opzichte van de Home-editie kent de Pro-editie enkele extra's, waaronder de mogelijkheid om de installatie van updates langer uit te stellen (voor velen een opluchting!), BitLocker (voor het versleutelen van de gehele schijf), extern bureaublad (voor het op afstand toegang krijgen tot de computer), de zandbak (een afgeschermd virtueel bureaublad, handig voor het testen van nieuwe software) en Hyper-V (voor het aanmaken van een virtuele computer). Dit boek is voor alle edities te gebruiken. In het enkele geval dat informatie alleen voor Windows 10 Pro van toepassing is, wordt daar melding van gemaakt.

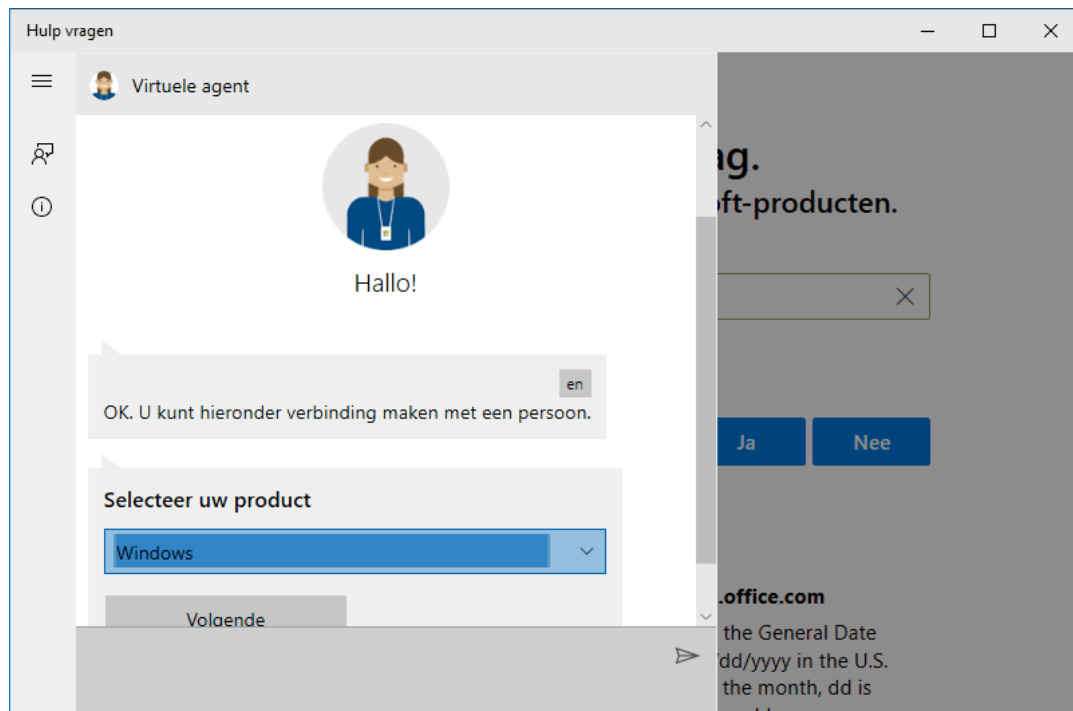
Hoe zit het met de privacy?

Bij de introductie van Windows 10 is er veel kritiek geweest over de manier waarop Windows 10 met privacygevoelige informatie om gaat. Zo wordt bijvoorbeeld voor de zoekassistent Cortana (§1.3.5) allerlei privacygevoelige informatie opgeslagen. Wil je je privacy zo goed mogelijk beschermen, dan is het verstandig om tijdens het afstellen van het gebruikersaccount niet klakkeloos de express-instellingen te accepteren (§1.2). En als het online opslaan van gegevens sowieso ongewenst is, dan kan ook altijd nog met een lokaal gebruikersaccount (§1.5) worden gewerkt!

Hulp als je er toch niet uitkomt

Dit boek is een handig hulpmiddel bij het oplossen van veelvoorkomende, aan Windows 10 gerelateerde problemen. Kom je er desondanks niet uit, dan kan de Windows 10-app **Hulp vragen** uitkomst bieden. Na het stellen van je vraag worden eerst mogelijke oplossingen aangeboden. Lossen deze standaard oplossingen het probleem niet

op dan kan via de app met een medewerker van Microsoft worden gechat. Zo nodig neemt de medewerker (na je goedkeuring) de computer vanaf afstand over om het probleem nader te analyseren en waar mogelijk op te lossen. Als koper van mijn boek kun je je vraag uiteraard ook aan mij voorleggen, dit gaat het makkelijkst via de pagina www.schoonepc.nl/boek/, tabblad **Vragen?**.

LEESTIPS

Windows 10 kan zowel met toetsenbord-en-muis als met aanraak- en veegbewegingen (touchscreen) worden aangestuurd: één besturingssysteem dus voor zowel desktops, laptops als tablets. Uit praktische overwegingen wordt in dit boek voornamelijk in termen voor toetsenbord-en-muisaansturing gesproken, tenzij het aanraakcommando een speciale handeling vereist. Gebruik je een aanraakscherm, vat een muisklik dan op als het aanraken met de vinger (ook wel tikken genoemd) en een rechter muisklik als het ingedrukt houden of het maken van een veegbeweging. Ben je nog niet bekend met de aanraaktaal? Het omvat slechts enkele commando's en het werkt vrij intuïtief, het is dus eenvoudig aan te leren.

1.2 De eerste keer opstarten

Heb je een nieuwe pc gekocht of Windows 10 opnieuw geïnstalleerd (§6.4) dan begin je met het instellen van het land of de regio (**Nederland/België**) en de toetsenbordindeling (**Verenigde Staten (internationaal)/Belgisch (punt)**); voeg alleen een extra

toetsenbordindeling toe wanneer daar behoefte aan is). Bij de Windows 10 Pro-versie wordt vervolgens nog gevraagd of de computer moet worden ingesteld voor persoonlijk gebruik (zodat de computer in eigen beheer blijft) of voor een organisatie (zodat de organisatie volledig beheer over de computer heeft). Gaat het om een privécomputer dan moet uiteraard worden gekozen voor **Instellen voor persoonlijk gebruik**. In de daaropvolgende schermen wordt een nieuw gebruikersaccount aangemaakt en de privacy-instellingen doorlopen.

DE WEERGAVETAAL VAN WINDOWS WIJZIGEN

Moet de weergavetaal worden gewijzigd, bijvoorbeeld omdat de computer in het buitenland is gekocht en deze dus nog geen Nederlands taalbestand bevat? Een nieuwe taal wordt ingesteld via **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Taal**, link **Een taal toevoegen** (§2.8.3). Selecteer de gewenste taal en installeer deze als de gewenste Windows-weergavetaal. Is de weergavetaal in het Nederlands maar wordt bij het opstarten van Windows de tekst **Starting Windows** getoond (in plaats van het Nederlandstalige **Windows starten**) dan is de taal van de bootmanager nog Engelstalig ingesteld. In paragraaf 1.16 over het aanmeldscherm staat beschreven hoe dit probleem is op te lossen.

Gebruikersaccount aanmaken

In het volgende scherm wordt gevraagd aan te melden met een Microsoft-account (§1.6), op deze wijze wordt het eerste gebruikersaccount aangemaakt. Aanmelden kan met een e-mailadres van Microsoft (@outlook.com, @live.com, @hotmail.com of @msn.com), een willekeurig ander e-mailadres (bijvoorbeeld een via de internetprovider verkregen e-mailadres), een telefoonnummer of een Skype-naam. Ik wil wel een kanttekening plaatsen bij het gebruik van een alternatief e-mailadres. Het e-mailaccount bij de betreffende provider en het aan dit mailadres gekoppelde Microsoft-account hebben namelijk ieder een eigen wachtwoord. Uit onwetendheid wordt bij het aanmaken van het Microsoft-account nogal eens hetzelfde wachtwoord als die van het e-mailadres opgegeven. Dat is op zich geen probleem, tot het moment dat één van de wachtwoorden wordt aangepast! Er wordt namelijk nog wel eens vergeten dat het oude wachtwoord nog steeds van toepassing is voor het andere account. Het gevolg is een ogenschijnlijk onbereikbaar e-mailadres of Microsoft-account. Kies je voor een e-mailadres van Microsoft dan heb je met maar één wachtwoord te maken, vandaar dat daar de voorkeur naar uitgaat. Zo'n e-mailadres van Microsoft kan desgewenst met de link **Account maken** direct worden aangemaakt. Nadat met het Microsoft-account is aangemeld, wordt geadviseerd om dit voortaan standaard met een pincode te doen (in plaats van het wachtwoord). Je hebt echter geen keuze, de optie om dit over te

slaan ontbreekt namelijk. Heb je geen behoefte aan een pincode dan kan je deze achteraf weer uitschakelen via de aanmeldingsopties (zie §2.7.3).

Meld je liever aan met een ‘ouderwets’ lokaal gebruikersaccount (§2.7.5), klik dan op de link **Offlineaccount**. Wordt deze link niet getoond dan is de computer al op internet aangesloten (bijvoorbeeld omdat de wifi-verbinding is geconfigureerd, of de netwerkstekker al is aangesloten). Verbreek dan de internetverbinding (bijvoorbeeld door het modem uit te schakelen) en herstart vervolgens de computer (door de aan/uit-knop 5 seconden ingedrukt te houden): hierna kan alleen nog een lokaal gebruikersaccount aangemaakt worden. Houd de naam van het lokale account bij voorkeur kort en zonder spaties en andere rare tekens, dit voorkomt problemen met Start en apps. Hoewel een wachtwoord wordt aanbevolen, is dat voor lokale accounts niet verplicht. Wil je het lokale account bij nader inzien alsnog aan een Microsoft-account koppelen, dan kan dat achteraf altijd nog via **Instellingen**, onderdeel **Accounts**, sub **Uw info**, link **In plaats daarvan aanmelden met een Microsoft-account** (§2.7.1).

TIP: Gaan meerdere personen de computer gebruiken, dan is het raadzaam om na het doorlopen van de persoonlijke instellingen extra gebruikersaccounts aan te maken. Zie paragraaf 2.7.5 over het aanmaken van een nieuw gebruikersaccount (en het wijzigen van het accounttype) en paragraaf 1.5 over het afstellen van gebruikersaccounts.

Privacy-instellingen aanpassen

Nadat het gebruikersaccount is aangemaakt, worden een aantal privacy-gerelateerde vragen gesteld. Door bij elk item de onderste optie te kiezen, wordt qua privacy de veiligste keuze gemaakt maar zal je in sommige gevallen beperkt worden in de mogelijkheden. Twijfel je dan helpt onderstaande informatie wellicht bij je keuze:

- **Venster ‘Doe meer met uw stem’**

Met spraakherkenning worden gesproken woorden herkend en omgezet naar tekst zodat je Windows en apps met commando's kunt aansturen, zonder gebruik te maken van toetsenbord en muis. Helaas is de zoekassistent Cortana (nog) niet beschikbaar in de Nederlandse versie, waardoor spraakherkenning voorlopig alleen interessant is wanneer je gebruik maakt van spraakgestuurde apps uit de Store (§1.14.1). Spraakherkenning kan achteraf worden in- of uitgeschakeld via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Spraak** (§2.12.2).

- **Venster ‘Laat Microsoft en apps uw locatie gebruiken’**

Sommige apps hebben de GPS-locatie van het apparaat nodig (bijvoorbeeld voor het tonen van lokale weerberichten, de routenavigatie e.d.), deze locatiegegevens worden echter ook doorgegeven aan Microsoft. Deze optie kan beter worden uitgezet (blijkt een app na installatie de GPS-locatie nodig te hebben dan komt deze vanzelf met een melding). De locatiefunctie kan achteraf worden in- of uitgeschakeld

via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Locatie** (§2.12.6). Is de locatiefunctie ingeschakeld, dan kan de toegang ook per app afzonderlijk worden ingesteld.

- **Venster ‘Mijn apparaat zoeken’**

Is deze optie geactiveerd dan kan de actuele locatie van je (al dan niet mobiele) apparaat via <https://account.microsoft.com/devices> redelijk nauwkeurig worden achterhaald. Deze functie kan achteraf worden in- of uitgeschakeld via **Instellingen**, onderdeel **Bijwerken en beveiliging**, sub **Mijn apparaat zoeken** (§2.13.8).

- **Venster ‘Stuur diagnostische gegevens naar Microsoft’**

Deze optie gaat over het verzamelen van allerlei persoonlijke gegevens die je tijdens het gebruik van apps invoert. Het kan van alles zijn: je handschrift, wat je intypt, je browsegegevens en nog veel meer! Volgens Microsoft worden deze gegevens verzameld om hun producten te verbeteren en fouten op te lossen, zoals het verbeteren van de persoonlijke zoekassistent Cortana (welke niet eens in de Nederlandstalige versie beschikbaar is...), handschriftherkenning e.d. De keuze kan achteraf altijd nog worden aangepast via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Diagnostische gegevens en feedback** (§2.12.4). Standaard staat deze instelling op **Volledig**, het is echter veiliger om deze op **Basis** te zetten (ook dan worden nog steeds gegevens naar Microsoft verzonden, het blijft echter beperkt tot basisgegevens).

- **Venster ‘Verbeter de herkenning van handschrift en typen’**

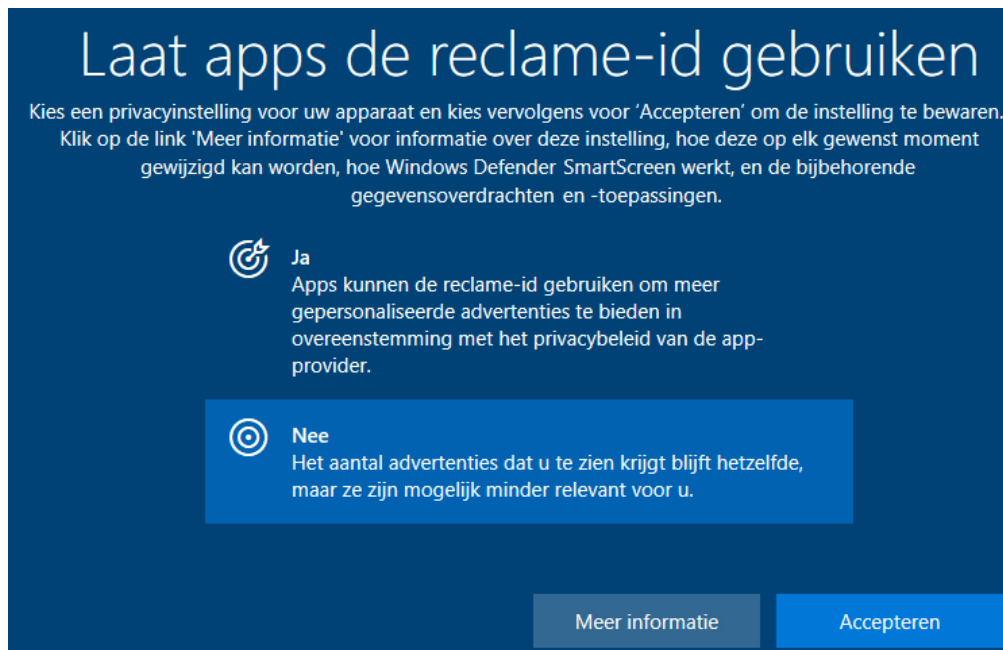
Met deze functie verzamelt Microsoft gegevens voor het verbeteren van de handschrift- en typherkenning binnen Windows-apps. Is daar geen behoefte aan, kies dan **Nee**. Handschrift- en typherkenning is achteraf in- of uit te schakelen via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Persoonlijke instellingen voor handschrift en typen** (§2.12.3).

- **Venster ‘Ontvang op maat gemaakte ervaringen met diagnostische gegevens’**

Op basis van de diagnostische gegevens verstrekt Microsoft tijdens het gebruik van Windows en apps ‘adviezen’ (oftewel advertenties) die aansluiten op het gebruik. Wordt deze optie uitgeschakeld dan worden de adviezen meer algemeen van aard (in- en uitschakelen gaat via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Diagnostische gegevens en feedback** (§2.12.4), optie **Ervaringen op maat**). Wil je helemaal geen tips en suggesties meer ontvangen, schakel ze dan uit via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Meldingen en acties** (§2.1.3).

- **Venster ‘Laat apps de reclame-id gebruiken’**

Heb je geen behoefte aan gepersonaliseerde advertenties in apps, schakel dan ook het gebruik van de reclame-id uit. Er worden dan nog steeds advertenties in apps getoond, deze zijn echter niet meer gebaseerd op eerdere zoekopdrachten en het gebruik van apps. De reclame-id is achteraf in of uit te schakelen via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Algemeen** (§2.12.1).

Activiteitengeschiedenis

Vervolgens wordt gevraagd of je de Activiteitengeschiedenis aan het Microsoft-account (§1.6) wilt koppelen zodat de tijdlijn met recente activiteiten (§1.3.5) ook op andere aan het Microsoft-account gekoppelde apparaten geraadpleegd kan worden. Is het opslaan in de cloud niet gewenst dan kan dit met de knop **Nee** worden voorkomen. De instellingen van de activiteitengeschiedenis zijn achteraf altijd nog aan te passen via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Activiteitsgeschiedenis** (§2.12.5).

Telefoon aan de pc koppelen

In een volgend venster wordt voorgesteld om je Android-telefoon of iPhone middels de Microsoft-app aan de pc te koppelen (§2.3). Zodra er een koppeling tot stand is gebracht, zijn websites die je op je telefoon bezoekt via de deelfunctie direct door te

sturen naar het actiecentrum van je computer dan wel direct te openen in de browser Edge (§1.9) op de computer. Op vergelijkbare wijze kan een document, afbeelding of concept e-mailbericht worden gedeeld. Is koppeling met je telefoon (vooral nog) niet gewenst, vervolg dan met de link **Later**.

Krijg direct toegang tot de foto's, teksten, meldingen en meer van uw Android-telefoon.

Hebt u geen Android? U kunt webpagina's van uw iPhone naar uw computer verzenden. Wij helpen u met het koppelen van uw apparaten zodat u aan de slag kunt.

NL (+31)

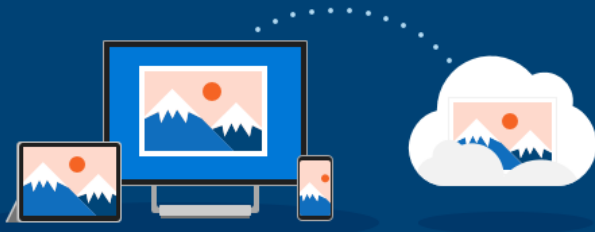
Door uw nummer te delen, gaat u ermee akkoord dat u een eenmalig automatisch bericht van Microsoft ontvangt op uw mobiele telefoon. Uw toestemming is niet vereist voor het downloaden of gebruiken van de app. Standaard sms-tarieven zijn van toepassing. Daarnaast wordt uw telefoonnummer opgeslagen, zodat u dit de volgende keer niet opnieuw hoeft te typen. Uw kunt uw gegevens beheren via account.microsoft.com.

[Later](#)

Aanmelden bij OneDrive

Is aangemeld met een Microsoft-account dan volgt de optie om de persoonlijke bestanden in OneDrive op te slaan. OneDrive zorgt niet alleen voor een back-up, maar heeft tevens als voordeel dat de bestanden ook op andere computers toegankelijk zijn.

Back-ups van uw bestanden maken met OneDrive

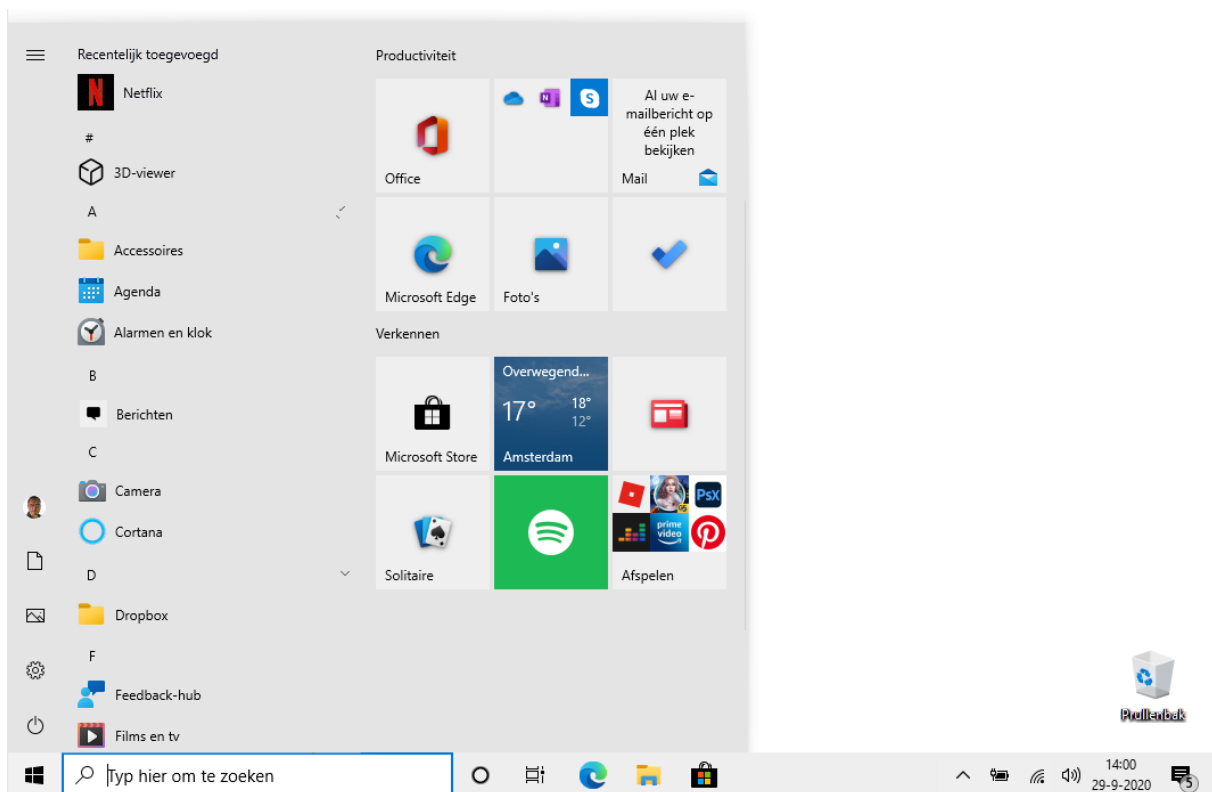
Gebruik uw apparaat met een gerust hart. Er worden back-ups van de mappen Bureaublad, Documenten en Afbeeldingen op dit apparaat opgeslagen in uw OneDrive-account, zodat ze overal veilig en beschikbaar zijn, op elk apparaat.

[Bestanden alleen opslaan op deze pc](#) [Privacy](#)

Is online opslag niet gewenst, kies dan de optie **Bestanden alleen opslaan op deze pc**. Hiermee voorkom je dat OneDrive wordt geactiveerd en de standaard opslaglocatie van de persoonlijke mappen **Bureaublad**, **Documenten** en **Afbeeldingen** naar de map **OneDrive** worden verplaatst (zie paragraaf 1.11 hoe dat is te herstellen).

1.3 De gebruikersinterface

Deze paragraaf bespreekt de User Interface (UI), oftewel de gebruikersinterface van Windows 10. Het gaat dan om het startmenu (door Microsoft **Start** genoemd), de tegels, het Win-X menu, Taakweergave, een tijdlijn, de taakbalk, het systeemvak (inclusief actiecentrum) en de zoekfunctie.

TIP: Wil je meer kleur in het startmenu en de taakbalk? Zie dan paragraaf 2.5.2.

1.3.1 Desktop- en tabletmodus

Windows 10 kent twee weergavemodi: de desktop- en de tabletmodus. De desktopmodus (zie bovenstaande afbeelding) beschikt over de klassieke Windows-elementen: bureaublad, taakbalk (met startknop, zoekvak, snelkoppelingen en systeemvak) en een startmenu, ideaal voor aansturing met toetsenbord-en-muis. De tabletmodus draait om het (voor aanraakbewegingen geoptimaliseerde) startscherm. Met aanraakbewegingen kan minder nauwkeurig worden genavigeerd, vandaar dat de vormgeving so-

berder en robuuster is dan bij de desktopmodus. Probeer de instellingen van het configuratiescherm maar eens te doorlopen op een tablet... Om deze reden is het instellingenmenu toegevoegd, geoptimaliseerd voor aanraakschermen.

Er is nog een groot verschil: apps worden in de desktopmodus elk in hun eigen venster geopend, terwijl ze in de tabletmodus schermvullend worden weergegeven. Moderne apps kunnen in de desktopmodus met het kruisje worden afgesloten (net als de oude vertrouwde bureaubladprogramma's), in de tabletmodus kan dat ook door de bovenrand met een veegbeweging naar beneden te trekken. Bij aanraakschermen kan via de knop **Tabletmodus** in het actiecentrum (§1.3.4) handmatig worden geschakeld tussen beide modi (zie ook **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Tablet**; §2.1.8). De tabletmodus is dus ideaal voor eenvoudig te bedienen toepassingen (apps), terwijl de op productiviteit gerichte desktopgebruiker zijn vertrouwde programma's eerder zal bedienen vanuit de bureaubladinterface.

TIP: Wordt op een tablet in de desktopmodus gewerkt dan kan het interessant zijn om de tekstgrootte aan te passen (via **Instellingen**, onderdeel **Toegankelijkheid**, sub **Beeldscherm**, kopje **Tekst groter maken**) en/of de weergave in zijn geheel te vergroten (kopje **Alles groter maken**). Nadeel is wel dat er dan minder informatie op het beeldscherm past. Als alternatief kan een stylus (een soort pen met rubberen dopje) of een via USB aangesloten toetsenbord-en-muis uitkomst bieden.

1.3.2 Menu Start

Het menu **Start**, oftewel het startmenu van Windows, opent via de knop met het Windows-logo (uiterst links op de taakbalk). Het startmenu wordt in de tabletmodus schermvullend weergegeven, in de desktopmodus is het een openklappend venster waarvan de breedte en hoogte zijn aan te passen door middel van het verslepen van de rechter en/of bovenrand. Volgens de standaard instellingen bevat het startmenu een verticale balk met knoppen, een lijst met geïnstalleerde apps en een venster met tegels (snelkoppelingen naar veelgebruikte apps, systeemtools, favoriete websites e.d.). De lijst met apps kan eventueel worden verborgen via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start** (§2.5.6), schakel de optie **Lijst met apps in Startmenu weergeven** uit (gebruik vervolgens de knoppen **Alle apps** en **Vastgemaakte tegels** links bovenin menu Start om te switchen tussen de lijst en het tegelvenster).

De verticale balk bevat tevens knoppen voor de accountopties, de Windows Verkenner, het venster **Instellingen** en de aan/uit-knop. Dit rijtje kan worden uitgebreid met knoppen voor de mappen met persoonlijke documenten en afbeeldingen, mappen met muziek, video's, gedownloade bestanden, het netwerk en de persoonlijke map (een verzamelmappen met alle persoonlijke mappen). Klik hiervoor met rechts op de knop **In-**

stellingen (het tandwielje links onderin het menu Start), optie **Deze lijst aanpassen** (ook toegankelijk via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start** (§2.5.6), link **Kiezen welke mappen in Start worden weergegeven**).

TIP: Opent Start niet meer? Zie paragraaf 1.18 voor verschillende mogelijkheden om dit probleem op te lossen.

DE AAN/UIT-KNOP VAN WINDOWS

De aan/uit-knop is op verschillende manieren toegankelijk: via Start, het Win-X menu (§1.3.3), de toetscombinatie **CTRL-ALT-DEL**, de toetscombinatie **ALT-F4** of het aanmeldscherm (§1.16). Tot slot is het ook nog mogelijk de computer uit te zetten door de fysieke aan/uit-knop op de computerkast in te drukken.

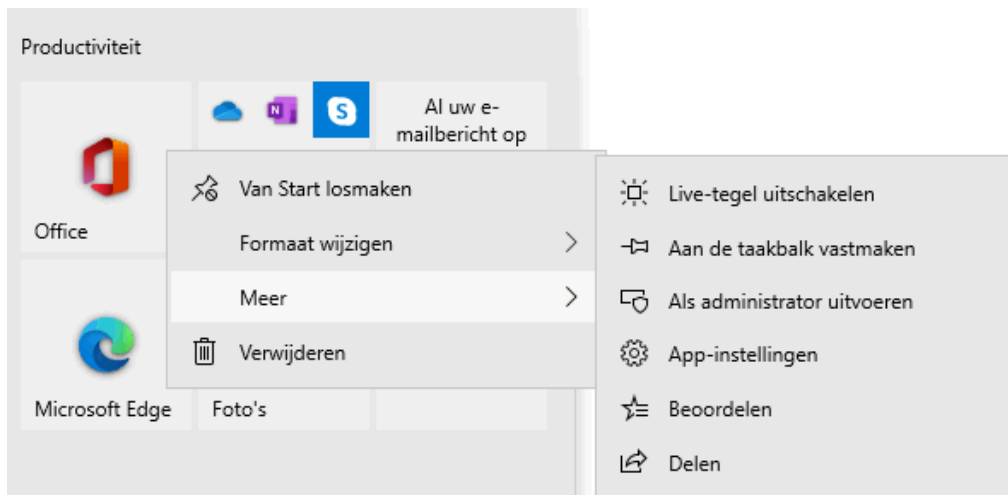
Lijst met apps

De lijst met apps toont een overzicht van recent toegevoegde apps, meest gebruikte apps, door Microsoft aanbevolen apps (oftewel verkapte reclame) en een alfabetisch geordende lijst met alle geïnstalleerde apps en systeemtools. Mapjes kunnen via het neerwaarts gerichte pijltje worden uitgeklaapt zodat de onderliggende onderdelen worden getoond. Klik op een letter om het alfabet-overzicht te openen waarmee snel naar een specifiek item kan worden genavigeerd (de meest praktische manier om een app te vinden is echter nog steeds via de zoekfunctie op de taakbalk...).

De lijst is lang en daardoor enigszins onoverzichtelijk. Zet waar nodig (via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start**; §2.5.6) de opties **Recent toegevoegde apps weergeven**, **Meestgebruikte apps weergeven** en/of **Af en toe suggesties in Start weergeven** uit zodat de lijst overzichtelijker wordt.

Vastgemaakte tegels

De tegelweergave (knop **Vastgemaakte tegels**) is naar eigen smaak in te delen. Het contextmenu van tegels (dat opent met een rechter muisklik op of het ingedrukt houden van de tegel) bevat app-gerelateerde opties, zoals het vastmaken aan (of losmaken van) Start en de taakbalk, het aanpassen van het tegelformaat, het als administrator uitvoeren van de app, het uit- of inschakelen van de onrustig ogende Live-tegels, het verwijderen (deïnstalleren) van de app, een overzicht van recent geopende bestanden en de app-instellingen (ook te bereiken via **Instellingen**, onderdeel **Apps**, sub **Apps en onderdelen**, selecteer de betreffende app, link **Geavanceerde opties**).

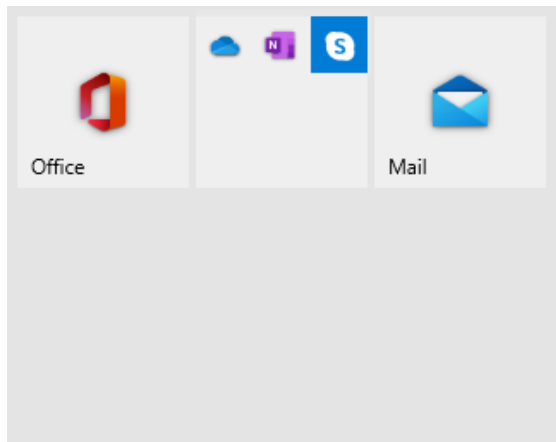
Direct na installatie bevat Start al tegels voor door Microsoft ontwikkelde apps. Apps uit de Windows Store (§1.14.1), van internet gedownloade programma's en de reeds aanwezige systeemtools kunnen hieraan worden toegevoegd (bijvoorbeeld via het contextmenu van de app, optie **Aan Start vastmaken**). Zijn zowel de lijst- als de tegelweergave geactiveerd (**Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start**, optie **Lijst met apps in Startmenu weergeven**; §2.5.6) dan kunnen vermeldingen uit de lijst door middel van slepen eenvoudig aan het tegelgedeelte worden toegevoegd. Onbelangrijke tegels kunnen naar een minder prominente plek worden verslept of van het tegelvenster worden losgemaakt (via het contextmenu van de tegel, optie **Van Start losmaken**). Moet de app helemaal van de computer worden verwijderd, gebruik dan de optie **Verwijderen** in het contextmenu (of via **Instellingen**, onderdeel **Apps**, sub **Apps en onderdelen**; zie §2.6.1).

Is de computer met internet verbonden dan tonen sommige tegels actuele, steeds wisselende informatie (bijvoorbeeld de weersverwachting van de tegel **Weer** en actuele berichten van de tegel **Nieuws**). Heb je last van een traag openend startmenu of vind je deze zogenaamde Live-tegels storend dan zijn ze uit te schakelen via het contextmenu, optie **Meer**, optie **Live-tegel uitschakelen**. Wordt de informatie op de live-tegels niet (meer) automatisch verversd terwijl de optie **Live-tegel inschakelen** nog wel is geactiveerd dan wordt de toegang tot internet mogelijk door de beveiligingssoftware geblokkeerd. Dit probleem zou opgelost moeten zijn na het toevoegen van een uitsluitingsregel aan de beveiligingssoftware.

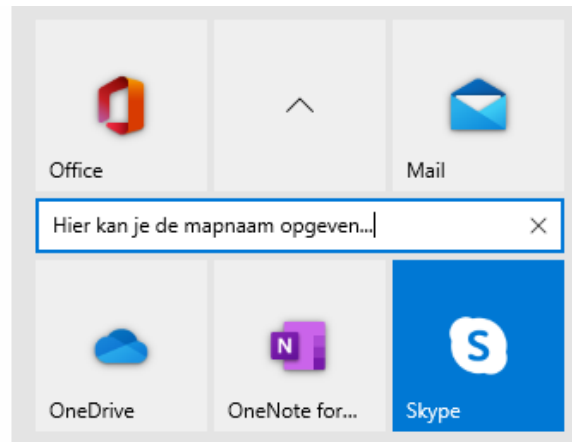
Tegels samenvoegen in tegelmappen

Door tegels van apps 'op elkaar te stapelen', worden ze samengevoegd tot één tegelmap. Tegelmappen zijn te herkennen aan de kleine icoontjes die op de tegels zijn afgebeeld. Klik op een tegelmap om deze open te klappen zodat de apps toegankelijk worden (een opengeklapte tegelmap is te herkennen aan het pijltje in de tegel). Na het openklappen is de tegelmap desgewenst te voorzien van een naam. Door nogmaals op

de tegel te klikken, wordt de tegelmap weer gesloten. Tegelmappen zijn ideaal om Start overzichtelijk te houden zonder daarvoor tegels te hoeven verwijderen.

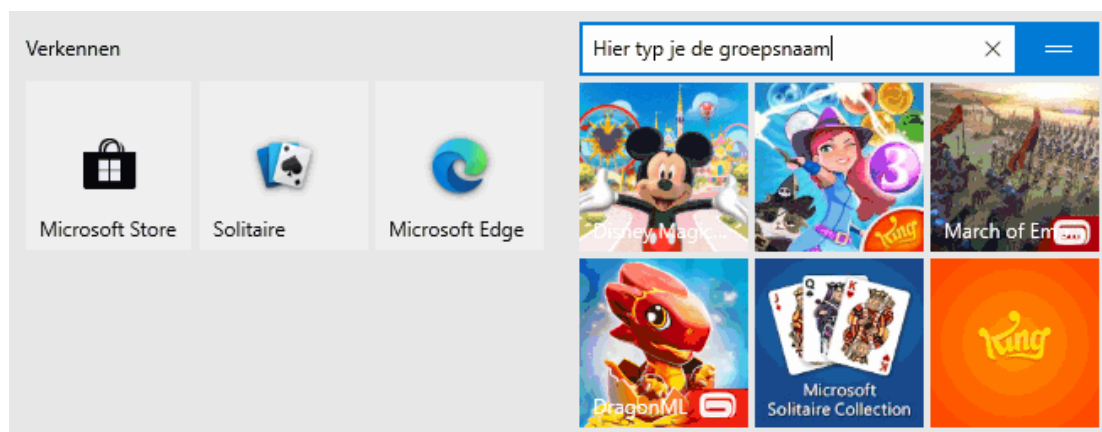
ingeklapte tegelmap

uitgeklapte tegelmap

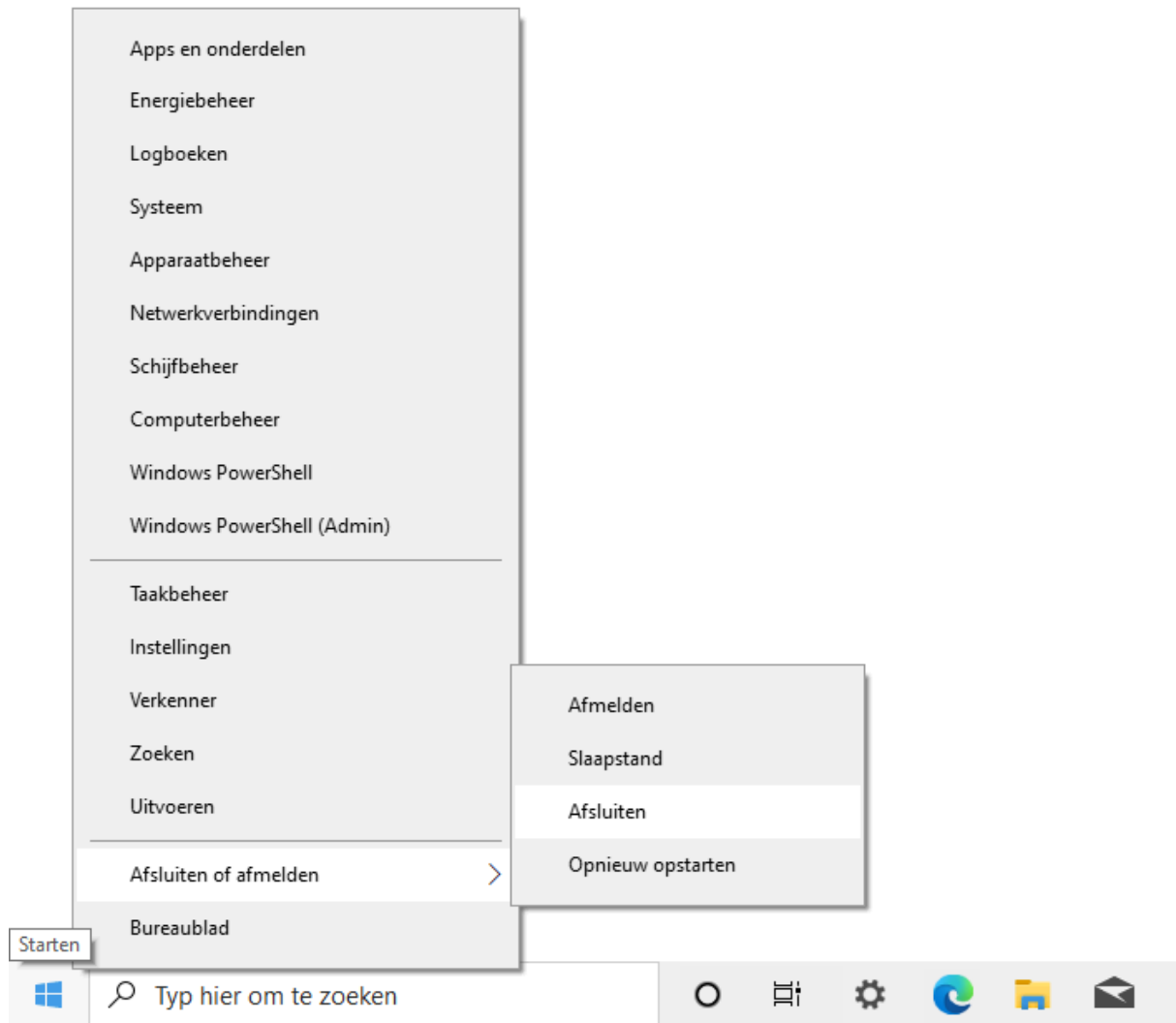
Tegelgroepen

Door middel van slepen zijn de tegels te verplaatsen zodat de tegelindeling beter aansluit op de persoonlijke voorkeuren. Dat kan binnen een groep, naar een andere groep of naar een leeg gedeelte van het startmenu om een nieuwe groep aan te maken. Elke tegelgroep heeft een groepsnaam, door op de titelbalk te klikken kan deze naam worden aangepast (nieuwe groepen hebben nog geen naam, de betreffende balk is daarom standaard verborgen). Een tegelgroep kan middels deze titelbalk in zijn geheel naar een andere positie worden verslept, of met een rechter muisklik, optie **Groep van Start losmaken** worden verwijderd.

1.3.3 Het Win-X menu

Met een rechter muisklik op de knop Start (bij aanraakschermen: door langdurig op Start te drukken) opent een menu met enkele veelgebruikte systeemtaken en opties voor slaapstand, afsluiten en herstarten. Dit menu is ook te openen met de toetscombinatie **Win-X**, vandaar dat het ook wel het **Win-X menu** wordt genoemd.

Het Win-X menu bevat wél een verwijzing naar het venster **Instellingen** (§1.7), maar niet (meer) naar het vertrouwde configuratiescherm (§1.8) terwijl deze nog steeds interessante instelmogelijkheden bevat. Gelukkig is een verwijzing naar het configuratiescherm eenvoudig aan het Win-X menu toe te voegen: download het bestand www.schoonepc.nl/windows10/configuratiescherm.zip (directe downloadlink), pak het ZIP-bestand uit en kopieer de snelkoppeling naar de standaard verborgen systeemmap **C:\Gebruikers\inlognaam\AppData\Local\Microsoft\Windows\WinX\Group2** en herstart de computer. Op vergelijkbare wijze zijn vele andere snelkoppelingen toe te voegen, het is echter eenvoudiger om hiervoor de tool **Win+X Menu Editor** (download: www.winaero.com/winx-menu-editor-for-windows-10-and-windows-8/) te gebruiken.

1.3.4 Het Actiecentrum

Via het icoontje **Actiecentrum** in het systeemvak van de taakbalk (bij aanraakschermen: met een veegbeweging vanaf de rechter rand naar het midden van het scherm) opent een venster met allerlei meldingen van Windows, de Windows Store, alar-

men, agenda-items, Skype-oproepen, meldingen van social media als Facebook en Twitter en vele andere apps. Wordt er een nieuwe melding aan het actiecentrum toegevoegd dan laat het Actiecentrum-icoontje in het systeemvak dat zien (zie afbeelding). Het belang van de meldingen loopt nogal uiteen: van serieuze systeemgerelateerde problemen tot notificaties van social media en vragen van Windows Feedback. De kans is dus groot dat dit venster (zeker bij aanraakschermen!) regelmatig wordt geraadpleegd.

Meldingen kunnen via het kruisje eenvoudig uit het actiecentrum worden verwijderd. Zorgt de grote hoeveelheden meldingen van een specifieke app of Windows-onderdeel voor veel ergernis, blokkeer deze dan met een rechter muisklik op het bericht, optie **Alle meldingen uitschakelen voor....** Wil je de pop-ups in het systeemvak en/of het afspelen van geluiden blokkeren, klik dan met rechts op een melding van deze app, optie **Instellingen voor Meldingen openen** en deactiveer hier de opties **Banners met meldingen weergeven** en/of **Een geluid afspelen wanneer er een melding binnenkomt**. Wil je de meldingsinstellingen van meerdere apps aanpassen, klik dan rechts bovenin het actiecentrum op de link **Meldingen beheren**, hiermee wordt het venster **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Meldingen en acties** (§2.1.3) geopend. Scroll naar het kopje **Meldingen van deze afzenders ontvangen** om per app in te stellen of deze meldingen mag tonen (klik eventueel op de app-tegel om specifieke wijzigingen aan te brengen). Via het configuratiescherm (§1.8), onderdeel **Beveiliging en onderhoud**, taak **Instellingen voor Beveiliging en onderhoud wijzigen** zijn diverse meldingen uit te schakelen. Wees hier wel terughoudend in, want het kan zijn dat Windows vervolgens geen waarschuwing meer toont wanneer het beveiligingsniveau (eventueel onbedoeld) wordt verlaagd!

Onderin het actiecentrum is een gedeelte gereserveerd voor de zogenaamde 'snelle acties', oftewel knoppen voor veelgebruikte functies zoals het Instellingen-venster, het aansluiten van (draadloze) apparatuur, de batterijbesparende stand, bluetooth, het

automatisch roteren van het beeldscherm, de wifi-verbinding, de locatiebepaling en de vliegtuigstand. Via de link **Samenvouwen** zijn alleen de bovenste vier knoppen zichtbaar. De 'snelle acties' kunnen desgewenst van het actiecentrum worden losgemaakt, toegevoegd of naar een andere plek versleept via een rechter muisklik in een leeg gedeelte van het actiecentrum, optie **Bewerken** (of via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Meldingen en acties** (§2.1.3), link **Uw snelle acties bewerken**). Bij apparaten met een accu (tablets en laptops) is onderin het actiecentrum nog een schuifregelaar toegevoegd waarmee de lichtintensiteit van het scherm kan worden aangepast.

INCORRECT AANTAL MELDINGEN ACTIECENTRUM

Wordt bij het icoontje in het systeemvak voortdurend aangegeven dat er nog een x aantal ongelezen meldingen zijn terwijl het actiecentrum toch echt leeg is, dan heb je te maken met een (aan een privacy-instelling gerelateerde) bug. Dit is op te lossen door via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Achtergrond-apps** (§2.12.21) de optie **Apps mogen op de achtergrond worden uitgevoerd** te activeren en Windows opnieuw op te starten. Staat de optie al aan? Schakel hem dan eerst uit, herstart Windows, zet hem weer aan en herstart Windows nogmaals.

HET ACTIECENTRUM UITSCHAKELEN

Heb je geen behoefte aan het actiecentrum dan kan deze met de register-editor (§7.2) worden uitgeschakeld: voeg in de registersleutel **HKCU\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\Explorer** de DWORD-waarde **DisableNotificationCenter** met de waarde **1** toe (ontbreekt de sleutel **Explorer**, maak deze dan eerst handmatig aan). Na een herstart van Windows is het actiecentrum verdwenen. Het actiecentrum is in ere te herstellen door de registerwaarde te wijzigen in **0** (of door de registerwaarde simpelweg weer te verwijderen).

1.3.5 De taakbalk

 Met instructievideo: www.youtube.com/watch?v=UyYuN305-tw

Onderaan het bureaublad bevindt zich de taakbalk met daarin van links naar rechts de startknop, de zoekfunctie, de knop **Taakweergave**, de vastgepinde programmaknoppen, de knop **Personen** (alleen zichtbaar bij Microsoft-accounts), het systeemvak (met actieve programma's, datum-/tijdvermelding en een snelkoppeling naar het actiecen-

trum) en tot slot de knop **Bureaublad weergeven** (minimaliseert alle openstaande vensters; tevens te activeren met de toetscombinatie **Win-D**). In tabletmodus (zie afbeelding) is de indeling iets anders: startknop, knop **Vorige** (voor het terugkeren naar het vorige scherm), zoekfunctie, vastgepinde programmaknoppen, de knop **Personen**, een uitgekleed systeemvak, datum/tijdvermelding en tot slot de snelkoppeling naar het actiecentrum. Activeer via een rechter muisklik op de taakbalk de optie **App-pictogrammen weergeven** om ook de vastgepinde apps op de taakbalk te tonen.

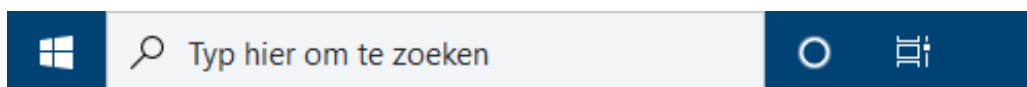

Zoekfunctie

De zoekfunctie naast de startknop is multifunctioneel: de zoekresultaten bevatten apps, instellingen (voor bijvoorbeeld printers, resolutie e.d.), lokaal opgeslagen bestanden en desnoods wordt op internet gezocht. De zoekfunctie wordt volgens de standaard instellingen weergegeven als een zoekvak. Dit zoekvak is te verbergen (via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Zoeken**, optie **Verborgen**) of te wijzigen in een knop (optie **Zoekpictogram weergeven**). Zie paragraaf [1.12](#) voor meer informatie.

De zoekassistent Cortana

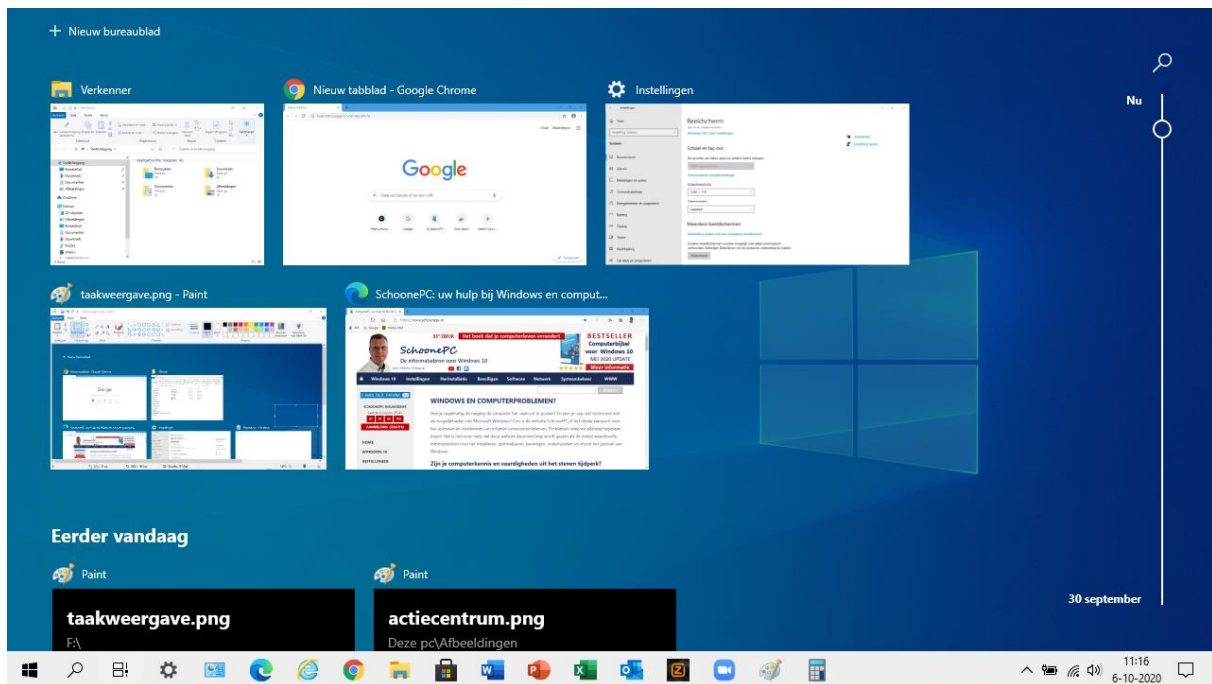
De persoonlijke zoekassistent Cortana helpt je (al dan niet met spraakgestuurde opdrachten) bij het zoeken met de zoekmachine Bing, het afspelen van muziek en het opstarten van apps, maar ook bij het opvragen van privacygevoelige informatie zoals het helpen herinneren aan afspraken, het opzoeken van adresgegevens van je contacten en wellicht zelfs het achterhalen van je DigiD. Cortana is te openen met het cirkelvormige Cortana-icoontje rechts naast de zoekfunctie.

Cortana werkt voorlopig alleen wanneer de weergavetaal van Windows is ingesteld op Engels, Duits, Spaans, Italiaans, Portugees, Chinees of Japans (via **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Taal**; zie §2.8.3). Voor een goede werking is het verder van belang dat de ingestelde regio is afgestemd op de weergavetaal. Omdat de Nederlandse taal en regio (nog) niet worden ondersteund, voegt Cortana vooralsnog niets toe voor Nederlandse en Belgische gebruikers. Op zich geen reden om te treuren, de zoekmachine Bing blijkt in de praktijk namelijk toch van slechte kwaliteit te zijn. De Cortana-knop kan dus net zo goed van de taakbalk worden verwijderd door via een rechter muisklik op de taakbalk de optie **De knop Cortana weergeven** te deactiveren.

Taakweergave en tijdlijn

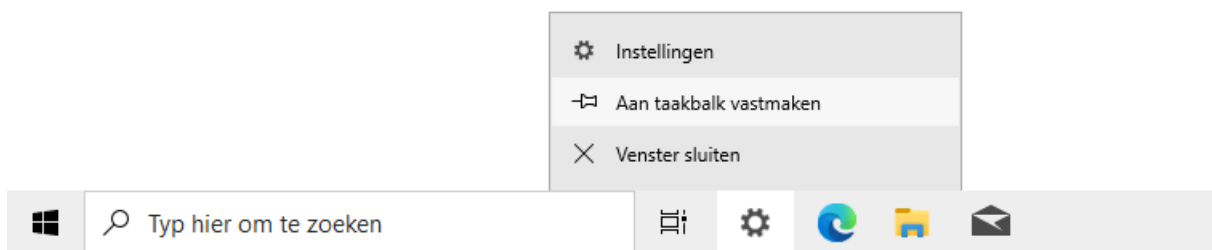
Met de toetscombinatie **Win-TAB**, het icoontje rechts naast de zoekfunctie (voor aanraakschermen: met een veegbeweging vanaf de linker rand) opent de **Taakweergave**. De taakweergave bevat een overzicht van alle openstaande apps zodat snel van app gewisseld kan worden (vergelijkbaar met het taakvenster dat met de toetscombinatie **ALT-TAB** wordt getoond), en daaronder een tijdlijn die tot dertig dagen terug laat zien welke bestanden en websites zijn geopend (ook wel de activiteitengeschiedenis genoemd). Met deze tijdlijn kan een eerder uitgevoerde activiteit snel worden hervat. Taakweergave heeft tevens een optie om met meerdere bureaubladen te werken (§1.4), deze functionaliteit valt wel wat tegen.

Is het gebruikersaccount gekoppeld aan een Microsoft-account (§1.6) dan wordt de activiteitengeschiedenis in de cloud opgeslagen zodat deze ook op andere apparaten kan worden hervat (handig om op een ander apparaat ontbrekende apps alsnog in een handomdraai te installeren). De instellingen van de activiteitengeschiedenis zijn te wijzigen via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Activiteitengeschiedenis** (§2.12.5). Is het uit privacyoverwegingen ongewenst dat de activiteitengeschiedenis in de cloud wordt opgeslagen, deactiveer dan de optie **Mijn activiteitengeschiedenis verzenden naar Microsoft**. Deactiveer ook het gebruikte Microsoft-account zodat de op andere apparaten uitgevoerde en online opgeslagen activiteiten niet op de tijdlijn van dit apparaat worden weergegeven. Is de opslag van de activiteiten sowieso ongewenst, deactiveer dan ook de optie **Mijn activiteitengeschiedenis bewaren op dit apparaat**. De in de tijdlijn weergegeven tips zijn uit te schakelen via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Multitasking** (§2.1.9), deactiveer de optie **Suggesties in de tijdlijn weergeven**.

Apps aan de taakbalk vastmaken

Zodra een app wordt geopend, voegt het een icoontje in de vorm van een knop toe aan de taakbalk. De knoppen worden ‘gestapeld’ weergegeven wanneer er meer vensters van hetzelfde programma open staan. Veelgebruikte apps zijn als snelkoppelingen aan de taakbalk vast te maken zodat ze niet meer omslachtig via Start opgestart hoeven te worden. Klik hiervoor vanuit **Start** met rechts op de vermelding van de betreffende app en selecteer in het contextmenu de optie **Meer, Aan de taakbalk vastmaken**. Het kan overigens nóg makkelijker: open de betreffende app, klik met rechts op het in de taakbalk geplaatste icoontje en kies **Aan taakbalk vastmaken** (vastgemaakte apps kunnen met de optie **Van taakbalk losmaken** weer worden losgemaakt). Op deze manier kunnen zelfs het venster **Instellingen** en het configuratiescherm snel toegankelijk worden gemaakt! De volgorde van de knoppen op de taakbalk kan door middel van slepen worden aangepast.

TIP: De standaard aanwezige knoppen voor de zoekfunctie en Taakweergave (direct rechts naast de startknop) kunnen eventueel worden verborgen via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Zoeken, Verborgen** dan wel **Knop Taakweergave weergeven**.

PROBLEMEN MET VASTGEPINDE APPS

Is het icoontje van een vastgepinde app plots verdwenen (zodat bij een mouseover slechts een leeg vierkantje zichtbaar is) en laat de app zich niet meer losmaken van de taakbalk? Dit is te herstellen door de taakbalk te resetten (let op, want alle vastgepinde apps worden hierdoor verwijderd!): navigeer met de register-editor (§7.2) naar de registersleutel **HKCU\SOFTWARE\Microsoft\Windows\Current-Version\Explorer\Taskband**, verwijder alle onderliggende registerwaarden (waaronder **FavoritesResolve** en **Favorites**) en meld tot slot het gebruikersaccount opnieuw aan. Maak zo nodig vooraf eerst een schermafdruck van de taakbalk om de volgorde van de vastgepinde apps achteraf weer te kunnen reconstrueren.

De opmaak van de taakbalk wijzigen

De opmaak van de taakbalk van het bureaublad is te wijzigen via het contextmenu dat opent met een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Taakbalkinstellingen** (of via **In-**

stellingen, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk**; §2.5.7). Met het activeren van de optie **Kleine taakbalkknoppen gebruiken** worden de pictogrammen op de taakbalk verkleind en halveert de taakbalk in hoogte (dit heeft als nadeel dat de datum niet meer in het systeemvak wordt getoond). Eventueel kan de optie **De taakbalk automatisch verbergen in bureaubladmodus** (en desgewenst ook de optie **De taakbalk automatisch verbergen in de tabletmodus**) worden geactiveerd zodat de taakbalk alleen zichtbaar is wanneer de cursor eroverheen wordt bewogen. De hoogte van de taakbalk is te verdubbelen zodat er meer ruimte voor programmaknoppen en de datumnotatie is. Hiervoor moet de taakbalk eerst worden ontgrendeld (deactiveer de optie **Taakbalk vergrendelen**), de rand van de taakbalk omhoog worden gesleept en tot slot de taakbalk weer worden vergrendeld.

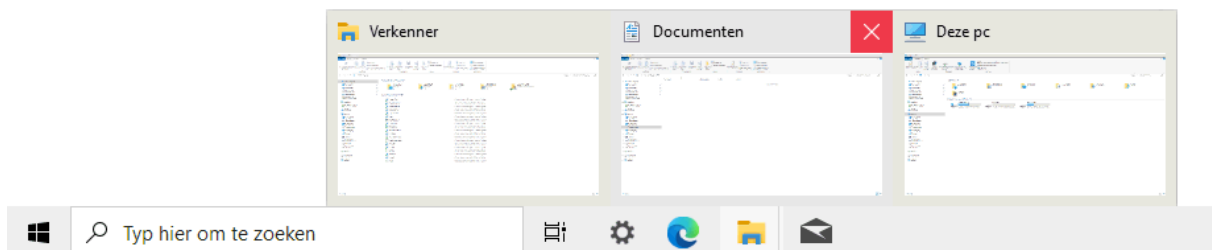
LET OP: In tabletmodus is de taakbalk slechts beperkt aan te passen. De handigste aanpassing is wellicht het toevoegen van apps die ook op de taakbalk worden getoond. Deactiveer hiervoor via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Tablet** (§2.1.8) de optie **App-pictogrammen op de taakbalk verbergen in de tabletmodus**.

Aan de taakbalk vastgemaakte apps openen met de Windows-toets

De aan de taakbalk vastgemaakte apps zijn niet alleen met de muis of aanraakbeweging, maar óók via het toetsenbord (**Windows-toets** in combinatie met een numerieke toets) snel toegankelijk. Zo opent de Windows-toets in combinatie met cijfer **1** de eerste app op rij in de taakbalk. Was de app reeds geopend dan wordt het betreffende venster met deze toetscombinatie geactiveerd of gedeactiveerd, al naar gelang de status op dat moment (staan er voor het betreffende programma meerdere vensters open, dan kan de toetscombinatie worden gebruikt om door de vensters te bladeren).

Pop-upvenster met miniatuurweergaven

Klik op of beweeg de cursor over een app-icoontje in de taakbalk om een pop-upmenu te openen met miniaturen van de geopende vensters van de betreffende app (zie afbeelding). Via deze miniatuurweergaven zijn de betreffende vensters eenvoudig te activeren of af te sluiten. Door de muis boven één van de miniatuurweergaven te houden, wordt het betreffende venster tijdelijk naar de voorgrond gebracht.

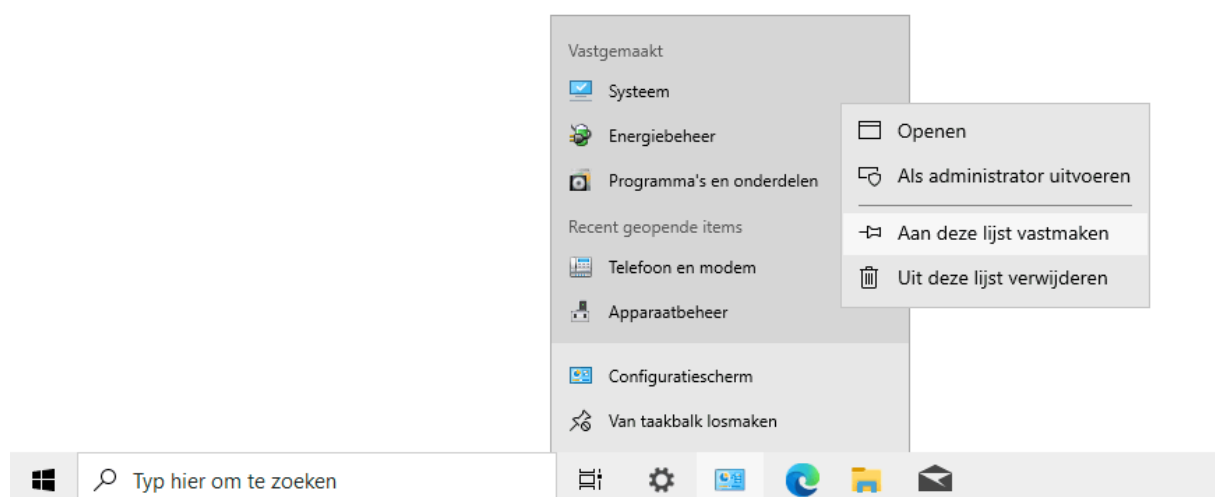

MET EEN MUISKLIK HET LAATSTGEBRUIKTE VENSTER OPENEN

Vind je het praktischer als met een muisklik op een app-icoontje direct het laatst geopende venster van de betreffende app wordt geactiveerd (in plaats van het pop-upvenster)? Dit kan worden gerealiseerd met een registertweak: maak met de register-editor (§7.2) in de registersleutel **HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced** de 32-bits DWORD-waarde **LastActiveClick** aan met de waarde **1** en start Windows opnieuw op. Bijkomend voordeel: door herhaaldelijk op de app-knop te klikken, kan nu snel door alle geopende vensters worden gebladerd (en het pop-upvenster met miniatures is nog steeds toegankelijk met een muisbeweging).

Jump List

Met een rechter muisklik op een vastgepind taakbalk-icoontje opent de bij het programma behorende **Jump List**. Afhankelijk van het betreffende programma bevat deze lijst snelkoppelingen naar recent geopende bestanden of webpagina's en programma-afhankelijke opties (zoals het openen van een nieuw venster, het sluiten van alle openstaande vensters, het vast(- of los)maken van de app aan de taakbalk e.d.). De afbeelding toont de bij het configuratiescherm behorende Jump List. De Jump List toont slechts een beperkt aantal recent geopende items. Een regelmatig te openen bestand kan eventueel ook permanent aan de Jump List van de betreffende app worden vastgepind zodat deze altijd snel toegankelijk is: klik daarvoor met rechts op de in de Jump List getoonde (recent gebruikte) snelkoppeling en kies **Aan deze lijst vastmaken**.

TIP: Een van de opties is het openen van een programma in een nieuw venster, dit kan echter sneller door de **SHIFT**-toets ingedrukt te houden op het moment dat het programma-icoontje wordt geklikt.

PROBLEEM MET DE JUMP LIST OPLOSSEN

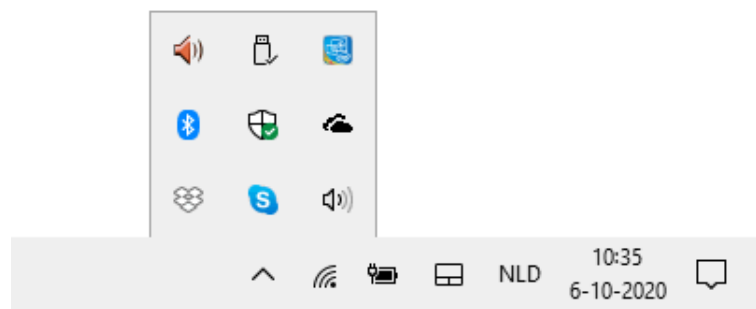
Het wil nog wel eens gebeuren dat een Jump List van een specifiek programma er van het ene op het andere moment de brui aan geeft waardoor de lijst met recent geopende en vastgepinde bestanden niet meer wordt getoond. Dit probleem kan worden opgelost door het bestand te verwijderen waarin de gegevens van de betreffende Jump List worden opgeslagen. De bestanden voor de verschillende Jump Lists worden opgeslagen in de map **%APPDATA%\Microsoft\Windows\Recent\AutomaticDestinations** (kopieer deze link en plak hem in de adresbalk van de Windows Verkenner). Deze map bevat voor elk icoontje op de taakbalk een apart bestand. Uit de bestandsnaam is echter niet op te maken om welk programma het gaat, het juiste bestand zal daarom moeten worden achterhaald door gebruik te maken van een teksteditor als **Kladblok** (toegankelijk via Start, map **Accessoires**, of met een zoekactie op **Kladblok**). Hiermee kan de inhoud van de bestanden worden doorzocht op vermeldingen van bestandsnamen die voorheen in de falende Jump List stonden. Dit klinkt simpel, maar de bestanden bevatten zoveel informatie dat het achterhalen van het juiste bestand een behoorlijk lastige opgave is. Is het betreffende bestand eenmaal gevonden dan is het voldoende deze te verwijderen. Hierdoor wordt de betreffende Jump List teruggebracht naar de standaard instellingen, de snelkoppelingen moeten dan dus wel weer opnieuw worden aangebracht. Als alternatief voor dit tijdrovende zoekklusje zouden alle in de map aanwezige bestanden in één keer verwijderd kunnen worden, dat betekent dan wel dat hiermee de snelkoppelingen van alle Jump Lists verloren gaan.

De taakbalk op meerdere beeldschermen weergeven

De taakbalk wordt standaard op alle aangesloten beeldschermen weergegeven, dit kan eventueel worden aangepast met een rechter muisklik op een leeg gedeelte van de taakbalk, optie **Taakbalkinstellingen** (of via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk**; §2.5.7), deactiveer de optie **Taakbalk weergeven op alle beeldschermen**. Een over meerdere beeldschermen verdeelde taakbalk wordt opgesplitst in een hoofdtaakbalk (voor het hoofdscherm) en een aanvullende taakbalk (voor elke extra monitor één). Jammer genoeg zijn er geen mogelijkheden om de vastgepinde programmaknoppen naar eigen inzicht over de verschillende taakbalken te verdelen. Als alternatief is er wel een instelling om de knoppen op beide taakbalken tegelijk weer te geven (**Taakbalkknoppen weergeven op**, optie **Alle taakbalken**), voor efficiënt gebruik zou er echter meer mogelijk moeten zijn...

1.3.6 Het systeemvak

Het systeemvak (rechts in de taakbalk) kan alleen in de desktopmodus uitgebreid worden aangepast: klik met rechts op een leeg gedeelte van de taakbalk, optie **Taakbalk-instellingen** (of via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk**; §2.5.7), link **Systeempictogrammen in- of uitschakelen** kan worden ingesteld welke Windows-onderdelen in het systeemvak getoond moeten worden (zoals de datum-/tijdweergave en pictogrammen voor het geluidsvolume, de netwerkverbinding, de accu, het schermtoetsenbord, de taalbalk en/of het actiecentrum). De enige uitzondering hierop is de knop **Personen** (de knop met de twee poppetjes links van het systeemvak, voor het openen van de Personen-hub) welke wordt uitgeschakeld met de optie **Contactpersonen op de taakbalk weergeven** (hiermee wordt tevens de melding en het bijbehorende waarschuwingsgeluidje onderdrukt). Via de link **Selecteren welke pictogrammen op de taakbalk worden weergegeven** is vast te leggen welke systeemtools achter het opwaartse pijltje links in het systeemvak worden getoond. De pictogrammen in het geopende venster zijn snel naar de taakbalk te verslepen (en vice versa).

Klok en datumvermelding

Het systeemvak is standaard voorzien van een klok en de datum (door de taakbalk te verhogen wordt ook de dag van de week toegevoegd). Met een klik op de datum-/tijd opent de kalender en een digitale klok. Dit venster bevat ook een optie om direct een agenda-item aan de app **Agenda** toe te voegen. Heb je geen behoefte aan deze optie, verberg deze dan via de link **Agenda verbergen** (of verwijder de app **Mail en Agenda**).

Staat de datum en/of tijd niet goed ingesteld dan kan deze worden gewijzigd via **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Datum en tijd** (§2.8.1). Wil je secondes toevoegen aan de tijdweergave in het systeemvak, open dan de register-editor (§7.2), navigeer naar de registersleutel **HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced** en voeg de DWORD-registerwaarde **ShowSecondsInSystemClock** toe met waarde **1** toe. Na een herstart van Windows zijn de seconden zichtbaar.

De Taalbalk

Zijn meerdere invoertalen (en bijbehorende toetsenbordindelingen) geïnstalleerd (bij **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Taal**; §2.8.3) dan toont het systeemvak de

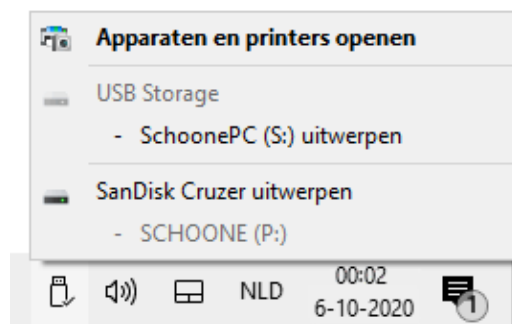
taalbalk waarmee tussen de verschillende invoertalen kan worden geswitcht (in dit voorbeeld de knop **NLD**).

Het volume-icoontje

Het volume-icoontje (knop **Luidsprekers**) opent een venster waarmee het geluidsniveau kan worden aangepast. Met een rechter muisklik op dit icoontje, optie **Volume-mixer openen** wordt de volumemixer geopend: een handige tool voor het aanpassen van het volume van verschillende geluidskanalen (zoals de systeemgeluiden, media-player etc). De instellingen voor het geluid zijn te wijzigen via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Geluid** (§2.1.2).

Hardware veilig verwijderen en media uitwerpen

Om het risico op gegevensverlies te minimaliseren, was het in het verleden noodzakelijk om een via USB aangesloten externe schijf, USB-stick of andersoortige opslag eerst af te melden (via de optie **Hardware veilig verwijderen en media uitwerpen** in het systeemvak). Inmiddels is dit niet meer nodig, er wordt namelijk geen gebruik meer gemaakt van de schrijfcache. Dit heeft wel als nadeel dat een aangesloten apparaat traag kan reageren, in dat geval kan je de schrijfcache alsnog inschakelen (via **Apparaatbeheer** (§6.5), onderdeel **Schijfstations**, rechter muisklik op de betreffende schijf, optie **Eigenschappen**, tabblad **Beleidsregels**, activeer de optie **Betere prestaties**). Hierna is het natuurlijk wél weer noodzakelijk om de opslag softwarematig los te koppelen!

Windows Ink-werkruimte

Met een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Knop Windows Ink-werkruimte weer-geven** wordt de Windows Ink-werkruimte als knop (een icoontje van een schrijvende pen) aan het systeemvak toegevoegd. Met deze knop wordt de Ink-werkruimte geactiveerd waarmee digitale schetsen kunnen worden gemaakt, bewaard en/of gedeeld. Je kunt kiezen voor een leeg whiteboard (om je ideeën te schetsen) of een afdruk van het volledige scherm (om daar vervolgens aantekeningen aan toe te voegen). Let op, voor het whiteboard is het noodzakelijk om aan te melden met een Microsoft-account (§1.6)! Is de computer voorzien van een digitale pen en aanraakscherm dan wordt een uitgebreidere versie van Windows Ink (met meer functionaliteiten) geopend.

1.3.7 Vensters

Openstaande vensters snel naar de taakbalk minimaliseren

Met de 'knop' **Bureaublad weergeven** (het smalle lege strookje rechts naast de klok in het systeemvak, tevens te activeren met de toetscombinatie **Win-D**) kunnen geopende vensters met één klik allemaal tegelijk worden geminimaliseerd. Deze knop heeft ook een vervelende bijkomstigheid: wordt per ongeluk met de muis over de knop bewogen dan wordt het bureaublad even kort weergegeven. Deze functionaliteit kan desgewenst worden uitgeschakeld met een rechter muisklik op een leeg gedeelte van de taakbalk, optie **Taakbalkinstellingen** (of via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk**; §2.5.7), deactiveer de optie **Voorbeeld van het bureaublad weergeven wanneer ik de knop Bureaublad weergeven aanwijs aan het uiteinde van de taakbalk**.

De **Windows**-toets in combinatie met de pijltjestoetsen doet programma's maximaliseren (pijltje omhoog) of minimaliseren (pijltje naar beneden). Wordt tegelijkertijd de **SHIFT**-toets gebruikt dan wordt het venster ook nog eens naar boven en onder opgerekt dan wel kleiner gemaakt. De **Windows**-toets in combinatie met de **Home**-toets minimaliseert alle openstaande programma's, met uitzondering van het actieve venster (de oude situatie wordt hersteld door deze toetscombinatie nogmaals te gebruiken). Door het actieve venster met de linker muisknop vast te houden en stevig te schudden, worden ook alle overige vensters geminimaliseerd (de **Aero Shake**-functie).

Vensters plaatsen met Aero Snap

Windows 10 is voorzien van de functie **Aero Snap** voor het snel op een vaste plek positioneren van openstaande vensters waardoor de beschikbare schermruimte efficiënter kan worden gebruikt. Door een venster (met de muis, aanraakbeweging of middels de **Windows**-toets in combinatie met de pijltjestoetsen) naar de rand of een hoek van het scherm te verslepen, wordt deze als een magneet over een kwart of half scherm verdeeld. Is het scherm op deze wijze gevuld met vensters dan kan de scheidingslijn tussen vensters met de muis worden versleept zodat de ruimte beter benut kan worden.

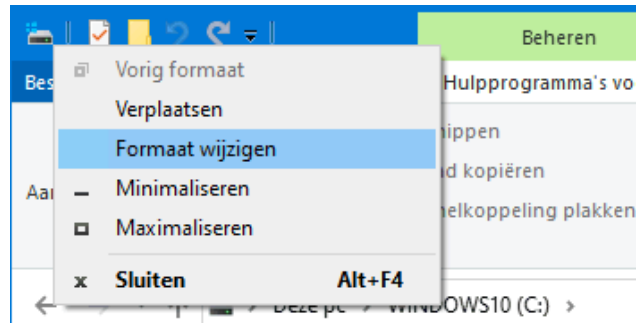
Vind je het niet prettig dat deze functie aan de muis is gekoppeld dan kan deze worden uitgeschakeld via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Multitasking** (§2.1.9), deactiveer de optie **Vensters uitlijnen**. Voor een optimaal gebruik van het bureaublad zou ook nog de optie **Vensters naast elkaar weergeven** (toegankelijk via een rechter muisklik op taakbalk) kunnen worden geactiveerd zodat de openstaande programma's netjes over het scherm verdeeld naast elkaar worden geplaatst.

TIP: Een interessante aanvulling hierop is het instellen van zones met de Windows 10 PowerToy **FancyZones** (zie: www.schoonepc.nl/tools/powertoys_windows_10.html).

Sleep een openstaand venster (met de SHIFT-toets, óf beide muisknoppen tegelijk ingedrukt) naar een van tevoren ingestelde zone zodat deze eenvoudig en snel het formaat en de locatie van de zone aanneemt.

Openingslocatie programmavenster vastleggen

Voor velen een bron van irritatie: programma's die steeds maar weer op dezelfde ongewenste plek en/of in een ongewenst formaat openen. Hoewel Windows de laatst toegepaste locatie- en formaatwijziging zou moeten onthouden, blijkt dit in de praktijk zelden het geval. Er is gelukkig een simpele oplossing: klik met de rechter muisknop op de linker bovenhoek van het venster (indien aanwezig op het venstericoontje), kies **Formaat wijzigen** en wijzig de vensterranden door met de muis aan de hoeken en/of de randen te trekken. Herhaal deze procedure indien nodig totdat de nieuwe locatie permanent vastligt.

1.4 Het bureaublad

Het bureaublad, de werkomgeving die direct na het opstarten van Windows wordt getoond, is een verzamelplek voor snelkoppelingen naar veelgebruikte apps, documenten en websites.

DE BUREAUBLADACHTERGROND PERSONALISEREN

Met een rechter muisklik op een leeg gedeelte van het bureaublad, optie **Aan persoonlijke voorkeur aanpassen** (of via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Achtergrond**; §2.5.1) kan de bureaubladachtergrond worden gepersonaliseerd met een afbeelding, kleur of diavoorstelling:

- **Afbeelding:** Er is keuze uit een standaardafbeelding van Windows of een foto uit de eigen collectie (via de knop **Bladeren**). Het internet staat overigens vol met de meest fantastische, gratis te downloaden wallpapers, zie bijvoorbeeld de Microsoft-pagina <https://windows.microsoft.com/nl-nl/windows/wallpaper>.
- **Effen kleur:** Het aantal achtergrondkleuren is in eerste instantie beperkt, met de knop **Aangepaste kleur** kan echter elke gewenste kleur worden ingesteld.
- **Diavoorstelling:** Selecteer de gewenste map (via de knop **Bladeren**) en wijzig het interval (naar bijvoorbeeld **1 minuut**). De optimale weergave van een afbeelding of diavoorstelling is afhankelijk van de grootte van het beeldscherm, dat vergt dus wat experimenteren!

Dit is een preview van de

Computerbijbel voor Windows 10

van Menno Schoone - SchoonePC

Dit boek is te bestellen op de pagina

www.SchoonePC.nl/boek

Word je computerproblemen de baas!

Ben je nog niet vertrouwd met de mogelijkheden van Windows 10? Of heb je zelfs regelmatig de neiging de computer het raam uit te gooien? Dan zet deze bestseller je computerleven op zijn kop! Deze computerbijbel heeft namelijk tot doel je computerkennis en -vaardigheden te vergroten zodat je niet langer afhankelijk bent van de hulp van je kinderen, kennissen of een duurbetaalde computerdokter. Want hoe geweldig zou het zijn als je je computerproblemen voortaan zelf weet op te lossen?

Menno Schoone legt in begrijpelijke taal uit hoe je zonder ergernissen gebruik maakt van Windows 10, zonder de moeilijke onderwerpen uit de weg te gaan. Dit boek is dan ook het ideale startpunt voor het oplossen én voorkomen van frustrerende computerproblemen. Problemen waar we uit onwetendheid allemaal wel eens tegenaan lopen! Hierbij passeren ongekend veel praktische tips, trucs en gratis tools de revue. Niet voor niets wordt deze computerbijbel gezien als de meest waardevolle informatiebron voor het installeren, optimaliseren, beveiligen, onderhouden en gebruik van Windows.

Menno Schoone, bekend van de succesvolle website www.SchoonePC.nl, is gespecialiseerd in Windows. De website wordt dagelijks door duizenden bezoekers geraadpleegd en van de Computerbijbel voor Windows zijn inmiddels ruim 100.000 exemplaren verkocht.

ISBN 9 78908256 7984

